

Хитра Зоя Михайлівна
Університетський коледж
Київського університету імені Бориса Грінченка
аспірантка, викладач природничих дисциплін

Проектні технології у професійній підготовці вчителя початкової школи

У реалізації завдань професійної підготовки майбутніх вчителів початкової школи велике значення має використання відповідних педагогічних технологій. Цим питанням приділяється увага в дослідженнях Р.Х. Вайноли, А.С. Нісімчук, О.М. Пехоти, Г.К. Селевка, С.О. Сисоєвої та ін. Останнім часом пріоритетного значення в професійній освіті набувають проектні технології, застосування яких розкрито у працях П.П. Блонського, Н.В. Матяш, Н.І.Полісун, І.Д. Чечель та ін.

На сьогодні перспективним у глобалізованому інформаційному суспільстві виступає конструктивно-креативний підхід до організації навчального процесу в вищій школі, який полягає в двохсторонній взаємодії студента та викладача. За умови переосмислення теоретичних основ та підходів до професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи, системного впровадження інноваційних педагогічних технологій, у першу чергу, проектних, що дають можливість поліпшити рівень професійної підготовки студентів.

Такі дослідники, як Є.С. Полат, С.Г. Селевко, І.Д. Чечель під методом проектів розуміють спосіб організації навчально-пізнавальної діяльності щодо розв'язання певних проблем, який передбачає ретельне планування діяльності, використання різноманітних засобів навчання, інтегрування знань, умінь та навичок із різних навчальних дисциплін та галузей науки з метою набуття нових, практичну реалізацію запланованого, отримання відчутного результату у певній формі.

У нашому дослідженні проектна технологія розглядається як упорядкована сукупність дій, операцій, процедур та методів (дослідницьких, пошукових, проблемних), навчально-пізнавальних прийомів, що зорієнтовані

на застосування фактичних знань для набуття нових, забезпечують досягнення результату (створення проекту) в результаті самостійної роботи студентів.

У процесі професійної підготовки для реалізації проектної діяльності студентів пропонують використовувати такі види проектів: дослідницькі (мініпроект, індивідуальний проект), творчі (стенд, плакат, презентація), ігрові, інформаційні (мініконференція) та практико орієнтовані (підбір та узагальнення статистичних даних за певною тематикою). Проектна діяльність передбачає різні види роботи студентів: індивідуальну, парну та групову.

Великі потоки інформації зумовлюють виникнення потреби у студента в їх структуруванні, систематизації, впорядкуванні, перевірці істинності та достовірності. Студент не буде привласнювати вже готову, спроектовану кимось картину світу, а самостійно конструюватиме її у відповідності зі своїми цілями, мотивами та можливостями. Така освіта набуватиме проектного характеру, що вимагатиме перегляду використовуваних форм навчальної діяльності та технологій навчання. Проектуючи свою картину світу, студент активно звертається до своїх інтерпретативних схем мислення. Сприйняття інформації виступає вже не як пасивне накопичення інформації, а виникає багатоманіття осмислень та інтерпретацій явищ та процесів навколишньої дійсності.

Студент сам обирає свою освітню траєкторію, виробляється практика та навички освіти як постійної зміни ідентичності відповідно до мінливих соціальних умов. При цьому проєктивна освіта дозволяє подолати традиційний розрив між аудиторною та позааудиторною роботою, органічно пов'язати роботу в навчальній аудиторії з самоосвітою та самореалізацією майбутнього педагога в умовах ВНЗ.

Методологія проєктивної освіти передбачає вирішення певної проблеми, що включає в себе з однієї сторони використання різноманітних способів, засобів навчання, а з іншої – інтегрування знань, умінь з різноманітних галузей знань, розкриття творчого потенціалу через співпрацю викладача та студента. У зв'язку з цим має змінюватися спосіб передавання знання: з форми набору готових істин він має набути проєктивного характеру. Викладач має надавати знання процесуально як спосіб вирішення конкретних задач, а студент, засвоюючи їх, має самостійно конструювати свої освітні проекти, вирішуючи конкретні завдання своєї професійної підготовки.

Проектна освіта та проектні технології сприятимуть підвищенню професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи шляхом спрямованості проектної діяльності на застосування активних методів навчання, розвитку пізнавальної активності, умінь та навичок самостійно конструювати, узагальнювати та інтегрувати знання, отримані з різних джерел у процесі професійної підготовки, орієнтуватися в інформаційному просторі; більш глибокого засвоєння навчального матеріалу.